

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 102/11

Luxemburg, 4 octombrie 2011

Hotărârea în cauzele conexate C-403/08 și C-429/08
Football Association Premier League Ltd și alții/QC Leisure și alții
Karen Murphy / Media Protection Services Ltd

Un sistem de licențe pentru difuzarea meciurilor de fotbal care acordă organismelor de radiodifuziune o exclusivitate teritorială pe stat membru și care interzice telespectatorilor să urmărească aceste emisiuni cu o cartelă de decodor în alte state membre încalcă dreptul Uniunii

Prezentarea într-un local a unor emisiuni care cuprind meciuri de fotbal care conțin opere protejate necesită autorizarea de către autorul acestor opere

Football Association Premier League (denumită în continuare „FAPL”) administrează „Premier League”, principalul campionat de fotbal profesionist din Anglia și comercializează drepturi de difuzare televizată a meciurilor din campionat. Aceasta acordă organismelor de radiodifuziune, printr-o procedură de licitație deschisă, un drept exclusiv de difuzare în direct a meciurilor din „Premier League” pe o bază teritorială. Cum baza teritorială corespunde în general unui singur stat membru, telespectatorii nu pot urmări decât meciurile difuzate de organisme de radiodifuziune stabilite în statul membru în care aceștia au reședința.

Pentru a proteja o astfel de exclusivitate teritorială și a împiedica publicul să recepționeze transmisiunile în afara statului membru în cauză, fiecare organism de radiodifuziune se angajează, în contractul de licență încheiat cu FALP, să creeze semnalul său satelit și să îl transmită prin satelit, astfel criptat, numai abonaților de pe teritoriul care i-a fost atribuit. În consecință, contractul de licență interzice organismelor de radiodifuziune să furnizeze cartelele de decodor persoanelor care doresc să urmărească emisiunile lor în afara statului membru pentru care este acordată licența.

Litigiile care se află la originea prezentelor cauze vizează tentativele de a eluda această exclusivitate. Astfel, anumite localuri au început să utilizeze, în Regatul Unit, cartele de decodor străine, furnizate de un organism de radiodifuziune elen abonaților care sunt stabiliți în Grecia, pentru a putea urmări meciurile din „Premier League”. Aceștia achiziționează de la un distribuitor cartele și un decodor la prețuri mai avantajoase decât cele solicitate de Sky, titularul drepturilor de difuzare în Regatul Unit.

Considerând că astfel de activități aduc atingere exclusivității drepturilor de difuzare televizată și valorii acestor drepturi, FALP încearcă să obțină încetarea acestora pe cale judiciară. Prima cauză (C-403/08) privește o acțiune civilă a FALP împotriva localurilor care au prezentat meciuri din „Premier League” utilizând cartele de decodor elene și împotriva furnizorilor unor astfel de cartele de decodor către localuri. A doua cauză (C-429/08) își are originea într-o acțiune penală împotriva doamnei Karen Murphy, proprietara unui bar care prezenta meciuri din „Premier League” utilizând o cartelă de decodor elenă. În aceste două cauze, High Court (Regatul Unit) a sesizat Curtea de Justiție cu mai multe întrebări preliminare privind interpretarea dreptului Uniunii.

Prin hotărârea pronunțată azi, Curtea constată că **o legislație națională care interzice importul, vânzarea și utilizarea de cartele de decodor străine încalcă libera prestare a serviciilor și nu poate fi justificată** nici în raport cu obiectivul protecției drepturilor de proprietate intelectuală, nici prin obiectivul încurajării prezenței publicului pe stadioanele de fotbal.

În ceea ce privește posibilitatea de a justifica această restricție în raport cu obiectivul protecției drepturilor de proprietate intelectuală, Curtea arată că FALP nu poate invoca un drept de autor

asupra meciurilor din „Premier League”, aceste evenimente sportive neputând fi considerate creații intelectuale proprii unui autor și, prin urmare, „opere” în sensul dreptului de autor al Uniunii.

În continuare, chiar în ipoteza în care dreptul național ar acorda o protecție comparabilă evenimentelor sportive – fapt care ar fi în principiu compatibil cu dreptul Uniunii – o interdicție de a utiliza cartele de decodor străine ar depăși ceea ce este necesar pentru asigurarea unei remunerații corespunzătoare a titularilor drepturilor respective.

În această privință, Curtea arată, pe de o parte, că pentru a calcula o astfel de remunerație corespunzătoare, este posibil să se țină cont de audiența efectivă și potențială atât în statul membru de emisie, cât și în orice alt stat membru în care sunt recepționate emisiunile și că nu este astfel necesar să se limiteze libera circulație a serviciilor în cadrul Uniunii. Pe de altă parte, plata unui supliment de către canalele de televiziune pentru a se asigura o exclusivitate teritorială absolută depășește ceea ce este necesar pentru asigurarea unei remunerații corespunzătoare a titularilor întrucât o astfel de practică poate conduce la existența unor diferențe de preț artificiale între piețe naționale împărțite. Or, o astfel de împărțire și o astfel de diferență artificială de preț sunt inconciliabile cu obiectivul esențial al tratatului care constă în realizarea pieței interne.

Pentru motive similare, un sistem de licențe exclusive este de asemenea contrar dreptului concurenței al Uniunii în cazul în care contractele de licență interzic furnizarea unor cartele de decodor străine telespectatorilor care doresc să urmărească emisiunile în afara statului membru pentru care este acordată licența.

În mod cert, dreptul concurenței al Uniunii nu se opune în principiu faptului ca un titular al unui drept să poată acorda unui licențiat unic dreptul exclusiv de a difuza prin satelit, pe o perioadă determinată, un obiect protejat numai din unul sau din mai multe state membre de emisie. Cu toate acestea, contractele de licență nu trebuie să interzică organismelor de radiodifuziune orice prestație transfrontalieră de servicii legate de evenimentele sportive în cauză, întrucât un astfel de contract ar permite să se acorde fiecărui organism de radiodifuziune o exclusivitate teritorială absolută în zona care face obiectul licenței, ar elimina astfel orice concurență între diferite organisme de radiodifuziune în domeniul serviciilor menționate și ar împărți în consecință piețele naționale în funcție de frontierele naționale.

În sfârșit, în ceea ce privește întrebările adresate legate de interpretarea Directivei privind dreptul de autor¹, Curtea subliniază cu titlu preliminar că numai secvențele video de deschidere, imnul „Premier League”, filmele preînregistrate care prezintă momentele cele mai importante din meciurile recente din „Premier League”, precum și anumite elemente grafice pot fi considerate „opere” și sunt astfel protejate de dreptul de autor. În schimb, meciurile în sine nu sunt opere care ar beneficia de o astfel de protecție.

Având în vedere aceste considerații, Curtea statuează că **prezentarea într-un local a unor emisiuni care conțin opere protejate, precum secvența video de deschidere sau imnul „Premier League” constituie o „comunicare publică”** în sensul Directivei privind dreptul de autor, **pentru care este necesară autorizarea din partea autorului operelor**. Astfel, în situația în care un local prezintă aceste opere clientelei prezente, operele sunt urmărite de un public suplimentar care nu a fost luat în considerare de autori când a fost autorizată difuzarea operelor lor.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

¹ Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106